تەنها مشتێك لە كوفرەكانی

بەناو سەركردەكانی

كوردستان

چوارەم : مەسرور بارزانی

نووسەر: ماموستا ئوسامە تەوحیدی

ئامادەكردنی : الحق

④

مەسرور بەرزان ـی

ڕاوێژکـاری ئەنجومەنی ئاسایشی هەرێم و سەرۆکی حوکم ـەتی هەرێمە و ئەندام ـی مەکتەبی سیاسی پارتیـە

لەسەرووتر باسی سیستەم ـی پارتیمان کرد لێرەدا جەخت لەوە ئەکەینەوە کە مەسرور بەرزان ـی ڕاوێژکاری ئەنجومەن ـی ئاسایشە

ئایـا ئەرک وکارەکانی ئەنجومەنی ئاسایش چیـن ؟

لە یاسای ئەنجومەن ـی ئاسایشی ساڵی 2011 ـدا هاتوە ماددەی سێیەم ئامانجی ئەم یاسایە دانان و دارشتنی بنەماکانی ئاسایشی هەرێمە لەرێ

یەکەم / مسۆگەر کردنی ئاسایش و ئارامی لە هەرێمدا.

دووەم / پاراستنی بنەماو پرەنسیپەکانی دەستووری و یاسایی هەرێم.

سەرنج ـی ئەم خاڵە بـن ئەرکی ئەم ئەنجومەنە بریتیە لە پاراستنی دەستور و یـاسا

ئایا ئەزانیت لە دەستور ویـاسا هاتوە حوکم و یـاسادانان بۆ گەلە ؟

ئایا ئەزانیت لە یاسادا ئارەق خۆر سزای ئیسلامی لەسەرنیـە لە یاسادا زیناکردن بەرەزامەندی حەڵاڵە وەهەڵگەرانەوە لە ئیسلام ئازادی بیروڕایە و کوفرکردن ئازادی ڕادەربرینە و چەند ژن ـی و جیهاد وتەکفیر قـەدەغە وتاوانە لەدەستوریشدا هاتوە قەدەغەیـە یاسایـەک دەربکرێت پێچەوانەی دیموکراسی بێت لە کاتێکدا ئیسلام پێچەوانەی دیموکراسیەتە بەڵکو لە ئیسلامدا دیموکراسیـەت کوفرە کەچی لە دەستوردا دیموکراسیـەت فەرزکراوە و پیرۆزکراوە نابێت یاسای پێچەوانەی دیموکـرا

سیەت دەربکرێت بەڵکو لەکۆتای یاساکانی هەرێمدا هاتوە نوسراوە پێویستە کاربەدەقی ناوەڕۆکەکانی ئەم یاسایە بکرێت واتا حوکم کردن بەیاسا واجب کراوە ! وقەدەغەی یاساکان ی ئیسلام کراوە

کەواتا کەئەمەت زانی ئێستا ئەپرسین حوکمی کەسانێ چیە دەزگایەک دامەزرێنن تا پارێزگاری لەدەستوور ویاسای پێچەوانە بەئیسلام بکات ؟

شێخ ابابطین رحمه الله تعالی ئەفەرموێت :

(لو أن طائفة امتنعت من شريعة من شرائع الإسلام قُوتلوا) [مجموع رسائل أبابطين (1/ 203)]

واتا : ئەگەر کۆمەڵێکی چاوەن هێز ڕێگری لەجێ بەجێکردن ی یەک یاسای ئیسلام بکەن جەنگیان لە دژئەکرێت.

شێخ ی ئیسلام ابن تیمیه ئەفەرموێت :

(فكل من امتنع من أهل الشوكة عن الدخول في طاعة الله ورسوله فقد حارب الله ورسوله ، ومن عمل في الأرض بغير كتاب الله وسنة رسوله فقد سعى في الأرض فساداً) [مجموع الفتاوى 28 / 470]

واتا : هەرکەسێک لەوانەی خاوەن هێزن ڕێگری بکەن لەچونە ژێرفەرمان ی الله تعالی و پێغەمبەرەکەی ﷺ ئەوا جەنگی کردووە دژی الله تعالی وپێغەمبەرەکەی ﷺ وەهەرکەس لەسەر زەوی کار بکات بەجگە لە قورئان وسونەت ئەوا هەوڵی نانەوەی فەسادی یاوە لەسەر زەویدا .

وە هەروەهــا ئەفەرموێت :

(وهؤلاء إذا كان لهم طائفة ممتنعة فلا ريب أنه يجوز قتل أسيرهم واتباع مدبرهم والإجهاز على جريحهم فإن هؤلاء إذا كانوا مقيمين ببلادهم على ما هم عليه فإنه يجب على المسلمين أن يقصدوهم فى بلادهم لقتالهم، حتى يكون الدين كله لله- وقد أمر الله المسلمين أن يقاتلوا أعداءه الكفار، ويوالوا عباده المؤمنين فيجب على المسلمين من جند الشام ومصر واليمن والمغرب جميعهم، أن يكونوا متعاونين على قتال الكفار) [مجموع 28/545]

واتــا : ئەمانە ئەگەر کۆمەڵـێکی خاوەن هێزبن ئەوا گومانی تێدانیـە درووستە دیلەکانیان بکوژرێت و ڕاوەدونانی هەڵهاتووەکـانیان بکرێ و بریـنارەکانـیان بکوژرێت چونکە ئەم کۆمەڵانە ئەگەر لەوڵاتی خۆشیان بن ئاوا بەهێز ڕێگری لەئیسلام بکەن واجـبە لەسەر موسڵمـانان هێرشبەرنە سەریـان لەناو وڵاتـەکانی خۆیاندا تـا ئـاین هەر هەمووی بۆ الله تعالـی بێت چونکە الله تعالـی فەرمانیکردوە موسڵمـانان جەنگ بکەن لەگەڵ دووژمنە کافرەکان ـی الله تعالی و دۆستایـەت ـی بەندە ئیماندارەکانی الله تعالی بـکەن بۆیە واجــبە لەسەر موسڵمـانان لە سوپاکان ـی شام ومصرِ و یەمەن و مەغرب وهەموویـان هاوکاربـن بۆ جەنگکردن دژی کافران)

وەهەروەهـا فەرموویەت ـی :

(فثبت بالكتاب والسنة وإجماع الأمة أنه يقاتل من خرج عن شريعة الإسلام وإن تكلم بالشهادتين وقتال هؤلاء واجب ابتداء بعد بلوغ دعوة النبي ﷺ فأما إذا بدؤوا المسلمين فيتأكد قتالهم) [السياسة الشرعية 1 / 108]

واتا : بە قورئان وسونەت و کۆدەنگی ئومەت تێکرا جێگیر و چەسپاوە هەرکەسێک دەرچێت لە یاسایەک لە یاساکانی ئیسلام جەنگی لەگەڵ بەرپائەکرێت گەر هەردوو شایەتومانەکەش بڵێت جەنگکردن دژی ئەوکەسانە پێش وەختە واجبە جەنگیان لەدژبکرێت لەپاش گەیشتنی بانگەوازی پێغەمبەر ﷺ خۆئەگەر ئەوان دەست پێشخەربن لە جەنگردن دژی موسڵمانان ئەوە جەنگکردن لە دژیان جەختلێکراوتر ئەبێت .

وەهەروەها فەرموویەتی :

(مجرد الاعتصام بالإسلام، مع عدم التزام شرائعه، ليس بمسقط للقتال فالقتال واجب حتى يكون الدين كله لله) [شيخ الإسلام في الفتاوى (28/ 502]

واتا : تەنها خۆدانەپاڵ وخۆبەستنەوە بە ئیسلام بەبێ پابەندبون بەیاساکانی نابێتە هۆی لادانی جەنگ وکوشتار بەڵکو جەنگ وکوشتارکردن واجبە تا هەموو ئاین بۆالله تعالی بێت.

وەهەروەها فەرموویەتی :

(والتتار وأشباههم أعظم خروجا عن شريعة الإسلام من مانعي الزكاة والخوارج من أهل الطائف الذين امتنعوا عن ترك الربا فمن شك في قتالهم فهو أجهل الناس بدين الإسلام وحيث وجب قتالهم قوتلوا وإن كان فيهم المكره باتفاق المسلمين)

واتا : تەتار و هاوشێوەکانیان لەدەرچوان لە یاساکانی شەرع دەرچونەکەیان گەورەترە لەشەرع لەچاو دەرچونی زەکات نەدەرەکان لە شەرع وەلەچاو دەرچونی خەواریجەکان و خەڵکی طائیف کە ئامادەنەبوون زەکات بەن هەرکەس گومانی لە جەنگکردن هەبێت لە دژی ئەم کەسانە ئەوکەسە جاهلترین کەسە بەدینی ئیسلام هەرشوێنێک جەنگکردن

دژی ئەم انە و اجب بوو ئەوا پێویستە هەموو ویان بکوژرێن ئەگەر کەسانی مو کرەهیشیان تێدابێت بە یەکدەنگی موسڵمانان .

بڵێت جەنگکردن دژی ئەوکەسانە پێش وەختە واجبە جەنگیان لەدژبکرێت لەپاش گەیشتنی بانگەوازی پێغەمبەر ﷺ خۆئەگەر ئەوان دەست پێشخەربن لە جەنگردن دژی موسڵمانان ئەوە جەنگکردن لە دژیان جەختلێکراوتر ئەبێت .

وەفەرموویەتی لەوەسفی ئەم کۆمەلانەی کەهاوشێوەی تەتار رێگری لەحوکمی شەرع ئەکەن بەزەبری هێز :

(ويبدلون دين الله ولا يحرمون ما حرم الله ورسوله ولا يدينون دين الحق . ولو وصفت ما أعلمه من أمورهم لطال الخطاب وبالجملة فمذهبهم ودين الإسلام لا يجتمعان) [مجموع الفتاوى 28/545]

واتا : ئەوان دین ی الله تعالى ئەگۆڕن و حەرامكراوەكان ی الله تعالى و پێغەمبەرەكەی ﷺ قەدەغەناكەن و پەیڕەوی لەدین ی هەق ناكەن ئەگەر هەموو ئەوشتانەی لەسەریان ئەیزانم باسی بكەم بابەتەكە درێژئەبێتەوە بەگشتی بەرنامەی ئەوان لەگەڵ دین ی ئیسلام یەكناگرێتەوە .

شێخ محمدی کوڕی عبدالوهاب لە شێخ ی ئیسلام ابن تیمیەوە نەقڵی کردووە فەرموویەتی :

(والصحابة لم يقولوا هل أنت مقر بوجوبها أو جاحد لها هذا لم يُعهد عن الخلفاء والصحابة بل قال الصديق لعمر رضي الله عنهما والله لو منعوني عقالاً أو عناقاً كانوا يؤدونها إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم لقاتلتهم على منعه فجعل المبيح للقتال مجرد المنع لا جحد الوجوب وقد روى أن طوائف منهم كانوا يقرون بالوجوب لكن بخلوا

بها ، ومع هذا فسيرة الخلفاء فيهم جميعهم سيرة واحدة وهي قتل مُقاتِلَتِهم وسبي ذراريهم وغنيمة أموالهم ، والشهادة على قتلاهم بالنار وسموهم جميعهم أهل الردّة قال رحمه الله بعد ذلك وكفر هؤلاء وإدخالهم في أهل الردّة قد ثبت باتفاق الصحابة المستند إلى الكتاب والسنة ، ومن أعظم ما يحل الإشكال في مسألة التكفير والقتال عمن قصد اتباع الحق : إجماع الصحابة على قتال مانعي الزكاة وإدخالهم في أهل الردة) [210/6 مجموع مؤلفات الشيخ محمد بن عبد الوهاب]

واتــا: هاوەڵان لەزەکات نەدەرەکانیـان نەپرسی ئایا تۆبڕوات بە واجبون ـی زەکات هەیە یاخود بڕوات پێی نیـە ئەم قسانە لەهاوەڵان و خەلیفەکانەوە نەبیستراوە بەڵکو ئەبـوو بەکر بە عومەری فەرموو سوێند بە الله تعـالی گەر ڕێگری لە پێدانی گوریسێکم لێ بکەن کەپێشتر یـاویانە بە پێغەمبەر ﷺ ئەوا جەنگیان دژئەکەم حەڵاڵکردن ـی جەنگی بەڕێگریکردن لە حوکمەکە شەرعاند نەک بەباوەڕنەبوونیان بە واجب ـی زەکات وە ڕیوایەت کـراوە کۆمەڵێـک لە زەکات نەدەرەکان بڕوایان بە واجب ـی زەکات هەبوو تەنها لە ڕەزیلیدا زەکاتیـان نەیا لەگەڵ ئەوەشدا مامەڵەی هاوەڵان لەگەڵ هەموویاندا بریتی بـوو لە کوشتنی شەڕکەرەکانیان و بەکۆیلەکردن ـی منداڵ و خێزانەکانیـان و بەغەنیمەت بردن ـی ماڵەکانیـان وە بە مووڕتەد ناوبردنی هەمووشیان شێخ فەرموویـەت ـی رحمه الله تعالی کوفری ڕێگری کاران لە یاسای شەرع و ناسـاندنیان بە مورتەد بە یەکدەنگی هاوەڵان جێگیربوە پاڵپشت بەدەق ـی قورئان وسونەت پاشان شێخ محمد ئەفـەرموێت یـەکێک لە گەورەترین ئەوبەڵگانەی کەگرێی بابەت ـی تەکفیر وکوشتار ئەڕوێنێتەوە بۆ کەسێک نیەتی شوێنکەوتنی هەق بێت کۆدەنگی هاوەڵانە لەسەر جەنگکردنیـان لە دژی ئەوانەی ڕێگری حوکمی زەکاتیـان کرد و ناولێنانیان بە مـــوڕتەد .

– کەواتــا ئەی چجای پاراستنی دەستور و یاسایەک بەزەبری هێز کەرپێگری لە دەیان حوکم ی شەرع ی بکات ! وەلامەکە بۆ ئێوە بەجێ ئەهێلم.

ئەنجامدانی عیبادەت بۆ شەیطان بەڕاوەشاندنی پەڕۆیەک لەسەر دینی ئێزیدیەکان و لەناو پەرستگای ئێزیدیەکان بە مەبەست ی بەدی هاتنی ئاواتەکان ی و خۆپیرۆزکردن ی لەسەر دینی ئێزیدیەکان کە بەڤیدۆی تۆمارکراو ئەم کارەی لێ بینراوە

قال الله تعالی { وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۖ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِّنَ الظَّالِمِينَ } [يونس : ١٠٦]

واتــا : لە غەیری الله تعالی لەکەس ی تر مەپاڕێوە و مەیپەرستە لە کاتێکدا نە سوودت پێ بگەیەنێت نە زیانت لێ ئەیات جا ئەگەر کاری واتکرد واتە : هاوارت بۆ غەیری الله برد بێگومان تۆ لە ستەمکارانی و چاوەڕوانی سزاشبە

و قال الله تعالی { وَإِن يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ۖ وَإِن يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ ۚ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ } [يونس : ١٠٧]

واتــا : ئەگەر الله تعالــی تووشی زیانێکی کردیت جگە لەخۆی هیچ لادەرێکی نییە و ئەگەر نیازی چاکەیەکی پێکردیت دیسان هیچ ڕەتکەرەوەیەکی نیە مەبەست ئەوەیە کە تەنها الله تعالــی ئەتوانێ چاکەو خراپە کەڵک و زیان بهێنێ یان لای بدات لێت کەوابوو ئەبێ تەنها ئەویش بپەرستیی و هەر لەویش هاوار بکەیت.

ابن الجوزي رحمه الله تعالى ئەفەرموێت :

(قال ابن عقيل لما [صعبت] التكاليف على الجهال والطغام عدلوا عن أوضاع الشرع إلى تعظيم أوضاع وضعوها لأنفسهم قال: وهم عندي كفار بهذه الأوضاع مثل تعظيم القبور وإكرامها بما نهى عنه الشرع من إيقاد النيران وتقبيلها وتخليقها وخطاب الموتى بالألواح [بالحوائج] وكتب الرقاع فيها يا مولاي افعل بي كذا وكذا ، وأخذ التراب تبركا وإفاضة الطيب على القبور) [تلبيس إبليس ص 448 / إغاثة اللهفان 1/195]

واتـا : ابن عقيل فەرموویەت ـی کاتێ ئەرکە شەرعیەکان لەلای خەڵک نەفام و نەزان و ئاست نزمەکان قورسبوە بۆیە لایاندا لە یاساکانی شەرع بۆ گەورە ڕاگرتنی ئەو یاسایانەی خۆیان دایانناوە فەرمووی ئەوان بە هۆی ئەم کارەیانەوە بە کافریان ئەزانم وەک بەگەورە ڕاگرتنی گۆڕەکان و ڕێزلێنانیان بەوشتانەی شەرع نەهی لێکردووە وەک داگیرساندنی ئاگر لەلای گۆڕەکان و ماچکردنیان و بۆنخۆشکردنیان وپاڕانەوە لێیان ونوسینی نامە بۆیان بۆ جێبەجێکردن ـی پێداویستیەکان لەسەر لەوحە ونوسینی ئەی گەورەم ئەوەم بۆ بکە وئەوەم بۆبکە وبردن ـی خۆڵی گۆڕەکەیان بۆبەرەکەت و ڕشتنی بۆنی خۆش بەسەرگۆڕەکانیان .

سەرۆکایەتیکردن ـی حوکمەتێک کەحوکم بەشەرع ناکات وسەرپەرشتیکردن وبەڕێوەبردن وڕاگرتنی ئەوحوکمڕانیەی کەتێیدا پشت بەدەستور ئەبەستێت و قورئانیان پشتگوێ خستوە

قال الله تعالى : {وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ } [المائدة : ٤٤] واتـا:

الله تعالی فەرموومەتی هەرکەسێ دادوەری نەکات بەوەی الله دایبەزاندوە ئائەوانە کافرن

شێخ عبداللطیف ـی کوڕەزای شێخ محمدی کوڕی عبدالوهاب لەو هۆکارانەی کە تەکفیری دەوڵەتی عوسمانیـەکان ـی پێکرد ئەفـەرموێ :

(فكيف وقد بلغ شركهم إلى تعطيل الرّبوبيّة ، والصّفات العليّة ،وإخلاص العبادات للمعبودات الوثنيّة ومعارضة الشريعة المحمديّة، بأحكام الطواغيت ، والقوانين الإفرنجيّة)

[عيون الرسائل 1/338]

واتـا : ئیتر چۆن ئەبێت کە شەریکدانیـان بۆ الله تعالی گەیشتوتە ئاست ـی پەکخستن ـی پەروەردگارێتی الله تعالی و سیفاتە بەرزەکان ـی تەرخانکردن ـی پەرستشەکان بۆ بت پەرستیەکان و بەربەرکانێکردن لە یاسای محمدی ﷺ بەیاسای طاغوت و ئیفرەنجیەکان .

وە لە بارەیـانەوە ئەفـەرموێت :

(هدموا بها شعار الإسلام وقواعد الملة، وأصول الدّين وفروعه وعند رؤسائهم قانون وطاغوت ، وضعوه للحكم بين الناس في الدّماء والأموال وغيرها مضادّ ومخالف للنصوص إذا وردت قضيّة نظروا فيه وحكموا به ، ونبذوا كتاب الله وراء ظهورهم) [الدرر السنية 8/366]

واتـا : ئەوان یـاساکانی ئیسلام وبنەماکانی ئیسلام وبنچینە ولقەکانی ئیسلامیان ڕووخاندوە لەلای سەرکردەکانیـان یاسا وطاغوت هەیە دایانناوە بۆحوکمپێکردن لەنێوان خەڵکیدا لە بابەتەکان ـی خوێن ومالّ وجگەلەوەش کەپێچەوانە ودژی قورئان وسونەتە کاتێک کێشەیەک ئەهێنرێتەوە بۆ لایان سەیری ئەویاسایانە ئەکەن وحوکمی پێ ئەکەن وکتاب ـی الله تعالی پشت گوێ ئەخەن.